

ความเป็นไปได้ในการเปิดสอนวิชาศิลปกรรม สาขาศิลปะการดนตรี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

วิศณุ ห้าสกุล^{1*} อนรรฆ จรรย์ยานนท์^{2*} ณรงค์ชัย ปิฎกรัซต์³ และ เจษฎา ธรรมมณี⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาถึงความพร้อมทางด้านของ นโยบาย หลักสูตร บุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ 2) ศึกษาทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีผลต่อการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขา ศิลปะการดนตรี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 12 คน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีจำนวน 4 คน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ความพร้อมในการเปิดสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชา ศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปะการดนตรี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี คือ (1) ด้านหลักสูตร (2) ด้านบุคลากร (3) ด้าน สถานที่ (4) ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ (5) ด้านงบประมาณ 2) ทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ถึงแนวทาง ในการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปะการดนตรี ในวิทยาลัย อาชีวศึกษาเพชรบุรี คือ (1) ปัญหาในการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรใหม่ มี 3 ประเด็น คือ ปัญหาด้านบุคลากร เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ และปัญหาทางด้านงบประมาณ (2) ปัจจัยป้อนเข้าที่เป็น เกณฑ์การรับสมัครและคัดเลือกนักศึกษา การทดสอบทักษะของผู้เข้าเรียน 3 ส่วน คือ ปฏิบัติดนตรี ทฤษฎีดนตรี และ โสฬสทักษะ (3) การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีเอกใน ระดับชำนาญ และสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดอื่นในระดับพื้นฐานได้ (4) กระบวนการเรียนการสอน ผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงทัศนคติสำหรับทิศทางการเรียนการสอนไว้ว่า การเรียนการสอนควรใช้บทเรียนที่นักเรียนมีความคุ้นเคย ซึ่งอาจจะ มีการเปลี่ยนรูปแบบทางดนตรีไปเรื่อยๆ และได้เสนอแนวทางเสริมเกี่ยวกับความรู้ทางด้านวิชาชีพช่าง ในการ ช่อมเครื่องดนตรี เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษานำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพได้ นอกเหนือจากการประกอบอาชีพ นกดนตรีเพียงอย่างเดียว

คำสำคัญ: วิชาศิลปกรรม สาขาศิลปะการดนตรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

³ รองศาสตราจารย์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

⁴ อาจารย์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

* ผู้ติดต่อประสานงาน โทร. 08-1010-4832 อีเมล: phetburian@hotmail.com

The possibility in opening to teach Fine Arts Subject. Fine Arts Program in Music of Phetchaburi Vocational College

Wissanu Hasakool^{1*} Anak Charanyanont² Narongchai Pithokrat³ and Jessada Dhamwanit⁴

Abstract

This research have the objective 1) To study the readiness of the policy, curriculum, personnel, budget, place, material and durable articles. 2) To study the attitude of administrator, and musical professional in Vocational Education Commission that affect in opening to teach the Vocational Certificate Curriculum, Fine Arts Subject, Fine Arts Program in Music of Phetchaburi Vocational College. The target group that use to collect data for example, the administrator and 12 personnels of Phetchaburi Vocational College, and 4 musical professionals. The research result can summarize that 1) the readiness in opening to teach the Vocational Certificate Curriculum, Fine Arts Subject, Fine Arts Program in Music of Phetchaburi Vocational College are (1) Curriculum (2) Personnel (3) Place (4) Material and, Durable articles (5) Budget. 2) The attitude of administrator and professional to guideline in opening to teach Fine Arts Subject, Fine Arts Program in Music of Phetchaburi Vocational College are (1) A problem in opening a new curriculum has 3 topics are, personnel is the most important problem, the public relations problem and a the budget problem. (2) The input factor are enrollment and students selection, skill test of students 3 parts are music practicing, music theory, and audiovisual. (3) Defining desirable features of the graduates will must to have the skill great musical instruments in skillful level and can practice other musical instrument in base level. (4) The procedure studies, the professional shows the attitude for teaching methods that, the teaching should use a lesson that students have the familiarity, to change the way in several musical to continually, and present about the technical knowledge in repairing musical instrument in order to the graduates to progress in living, besides musician only.

Keywords: Fine Arts Subject, Fine Arts Program in Music, Phetchaburi Vocational College

¹ Graduate students Master of Arts MA The College of Music, Mahidol University

² Assistant Professor, Ph.D., The College of Music, Mahidol University

³ Associate Professor, Ph.D., The College of Music, Mahidol University

⁴ Ph.D., The College of Music, Mahidol University

* Corresponding Author Tel. 08-1010-4832 e-mail: phetburian@hotmail.com

1. บทนำ

ปัจจุบันวิชาดนตรีเป็นที่นิยมศึกษากันอย่างแพร่หลาย เพราะสามารถสร้างชื่อเสียงและรายได้ให้กับผู้ที่ประกอบอาชีพอาชีพนี้ได้ดีพอสมควร โดยเราสามารถสังเกตได้จากจำนวนโรงเรียนดนตรีที่เกิดขึ้น จากการสำรวจโรงเรียนดนตรีเอกชนในประเทศไทย พบว่ามีอยู่ทั่วประเทศและกำลังดำเนินการสอนกว่า 400 โรงเรียน มีนักเรียนประมาณ 150,000 คน และมีโรงเรียนเอกชนที่ขอจดทะเบียนตามมาตรา 15 (2) ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนพุทธศักราช 2525 และยังคงดำเนินการสอนอยู่ทั่วประเทศ ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีโรงเรียนรวมมากกว่า 163 แห่ง มีครูรวมทั้งหมด 1,643 คน มีนักเรียนลงทะเบียนในระดับต่างๆ เป็นจำนวนมากถึง 42,181 คน และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนมากขึ้น [1]

แต่ในความเป็นจริงการเรียนการสอนดนตรีในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่ค่อยมีคุณภาพพอสมควรถึงแม้จะมีสถานศึกษาที่มีมาตรฐานในการสอนแต่ก็ยังไม่ทั่วถึงครอบคลุม ดังนั้นผู้ที่ต้องการศึกษาทางด้านดนตรีต้องไปศึกษาตามโรงเรียนดนตรีของเอกชน ที่มีแนวโน้มเน้นไปในด้านที่เป็นธุรกิจเสียส่วนใหญ่ ทำให้ผู้ที่สามารถเข้าถึงการเรียนที่มีคุณภาพก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก เป็นเหตุให้ผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่มีฝีมือทักษะอยู่ในระดับที่ดีเยี่ยม แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ถูกปิดกั้นโอกาสที่จะได้รับทางการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่าการเปิดสอนดนตรีในสถานศึกษาควรที่จะมีมาตรฐาน และนักเรียนนักศึกษาทุกคนสามารถได้รับการศึกษาโดยไม่แบ่งแยกชนชั้นและฐานะทางเศรษฐกิจ แต่หากให้ใช้ทักษะและฝีมือเป็นตัวตั้งในการเข้ารับการการศึกษา โดยผู้วิจัยได้พบข้อเสนอแนะความเท่าเทียมกันทางการศึกษาของ [2] โดยสามารถจับใจความได้ ดังนี้ “เด็กนักเรียนทุกคนทั่วประเทศควรมีโอกาสที่จะเข้าถึงการศึกษามีคุณภาพและเข้าถึงกันได้ทุกคน และไม่จำเป็นต้องขวนขวายเพื่อเข้าไปศึกษาในสถาบันที่มีชื่อเสียงต่างๆ โดยถ้าหากเราสามารถทำให้สถานศึกษาทุกแห่งมีคุณภาพเท่าเทียมกัน ก็จะสามารถลดความหนาแน่นในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงและสามารถสร้างศักยภาพให้กับนักศึกษาที่มีภูมิภานาอยู่ในถิ่นทุรกันดารเพิ่มขึ้นได้อีกด้วย หรือแม้กระทั่งการที่เราส่งเสริมการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา เพราะผู้ที่

จะประกอบอาชีพในด้านต่างๆ นั้น อาจไม่จำเป็นที่จะต้องสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาก็เป็นได้”

ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจสถาบันอาชีวศึกษา เนื่องจากมีสถานศึกษาภายใต้สังกัดอยู่ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 424 แห่ง โดยมีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาในสายวิชาชีพต่างๆ ถึง 11 วิชาชีพ โดยครอบคลุมถึงสาขาวิชาชีพศิลปกรรม จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อเตรียมคนระดับช่างฝีมือและช่างเทคนิคในสาขาต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการและแรงงาน โดยยึดแนวทางจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาและเทคนิคดังนี้ สนับสนุนให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจและความถนัด ผลิตรัพยากรมนุษย์ที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในบางสาขาของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน พัฒนาคำความรู้ให้กับทรัพยากรบุคคลที่สถานประกอบการและตลาดแรงงานมีอยู่แล้ว ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีใหม่ เพื่อเป็นการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ [3]

ผู้วิจัยจึงสืบค้นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางด้านดนตรีในสถาบันอาชีวศึกษา พบว่าได้มีการจัดทำหลักสูตรการเรียนทางด้านดนตรีในรูปแบบการเรียนการสอนระยะสั้น จัดการศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง มีสถานศึกษาเปิดสอนจำนวน 32 แห่ง จัดการเรียนการสอน 14 รายวิชา ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของวิชาชีพดนตรี จึงจัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปการดนตรี โดยให้ความสำคัญเป็นวิชาชีพ เช่นเกี่ยวกับการศึกษาในรายวิชาชีพต่างๆ แต่ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าว ยังไม่มีสถานศึกษาใดในสังกัดเปิดสอน จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการวิจัยและสืบค้นข้อมูลด้าน แนวคิดและทัศนคติของผู้บริหาร บุคลากร รวมทั้งความพร้อม ด้านนโยบาย ด้านหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ และด้านบุคลากร เพื่อกำหนดถึงศักยภาพของสถานศึกษาที่จะต้องเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรดนตรี และเพื่อเป็นแนวทางให้กับ

สถานศึกษาที่มีความสนใจเปิดการเรียนการสอนหลักสูตร
ดนตรี โดยใช้กรณีศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

2. คำถามการวิจัย

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรีมีความพร้อมทางด้าน
ของ นโยบาย หลักสูตร บุคลากร งบประมาณ สถานที่
วัสดุ ครุภัณฑ์ อย่างไร ในการเปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาศิลปกรรม สาขา
ศิลปะการดนตรี

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาถึงความพร้อมทางด้านของ นโยบาย
หลักสูตร บุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์
และศักยภาพในการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาศิลปะการดนตรี

3.2 เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา และ
ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษาที่มีผลต่อการเปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขา
ศิลปะการดนตรี

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ศึกษาความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม
สาขาวิชาศิลปการดนตรี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
ในด้านหลักสูตร บุคลากร สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และ
งบประมาณ

4.2 ศึกษาทัศนคติแนวทางในการเปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขา
วิชาศิลปการดนตรี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี 5
ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านบุคลากร 3) ด้าน
สถานที่ 4) ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ 5) ด้านงบประมาณ

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการในลักษณะการวิจัยเชิง
คุณภาพ (Qualitative research) โดยมีขั้นตอนในการ
ดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์การเรียนการสอน
ดนตรี ในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษานโยบาย หลักสูตร บุคลากร
งบประมาณ สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ของวิทยาลัย
อาชีวศึกษาเพชรบุรี พร้อมกับศึกษาข้อคิดเห็นและ
ทัศนคติถึงปัจจัยที่จะเกิดขึ้นกับการเรียนการสอนใน
หลักสูตรใหม่

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษานโยบายหลักสูตร บุคลากร
งบประมาณ สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ของวิทยาลัย โดย
การตั้งคำถามสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการคิดเห็น
และความพร้อมทางด้านงบประมาณ และรายละเอียด
งบประมาณด้านต่างๆ และรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหาร
จำนวน 6 คน และบุคลากร จำนวน 6 คน และคำถาม
สัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา และ
ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรี จำนวน 4 คน

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำแผนการเตรียมความพร้อมของ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี เพื่อเปิดการเรียนการสอน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม
สาขาวิชาศิลปการดนตรี

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 และ
ขั้นตอนที่ 2 มาเขียนแผนการเตรียมความพร้อมของ
วิทยาลัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อม

5.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเจาะจง
โดยประชากรกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารและบุคลากร
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 12 คน
ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรีจำนวน 6 คน
2. เจ้าหน้าที่การเงิน จำนวน 2 คน
3. เจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 1 คน
4. เจ้าหน้าที่แผนงานและงบประมาณจำนวน 1 คน
5. เจ้าหน้าที่ธุรการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน
6. เจ้าหน้าที่หลักสูตร จำนวน 1 คน

ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้าน
ดนตรี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ที่มีความรู้ทางด้านแนวทางในการจัดการเรียนการสอน
ทางด้านดนตรี และมีความเข้าใจในบริบทของการจัด
การศึกษาในรูปแบบของอาชีวศึกษา ดังนั้นทัศนคติของ
กลุ่มตัวอย่างนี้สามารถที่จะกำหนดทิศทางการเปิดการ
เรียนการสอนหลักสูตรนี้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
ได้ จำนวนทั้งสิ้น 4 คน ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการวิทยาลัย

เทคนิคพหุวิทยา 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัย
อาชีวศึกษากาญจนบุรี 3) ครูชำนาญการพิเศษ สาขา
วิชาดนตรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา 4) ครู
เชี่ยวชาญพิเศษ สาขาวิชาดนตรี วิทยาลัยสารพัดช่าง
ธนบุรี

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2.1 จากการวิเคราะห์และรวบรวมเอกสาร
ข้อมูลจากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งสิ่งพิมพ์
และข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วจึงทำการวิเคราะห์
สรุปประเด็น

5.2.2 จากการสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญ ด้วยตนเอง มีขั้นตอน ดังนี้

1) ตัดต้นนัดหมายกับผู้รับการสัมภาษณ์
อย่างไม่เป็นทางการ

2) ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ จาก
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมประเด็น
ที่ต้องการสัมภาษณ์ไปยังผู้รับการสัมภาษณ์

3) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา
และสถานที่ ที่ได้นัดหมาย

5.2.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่ง
ต่างๆ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเอกสารจากแหล่งความรู้ ที่
ต่างๆ ในเนื้อหาที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็น
ประโยชน์และตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2) สัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่
ได้รับการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งการสัมภาษณ์
ผู้วิจัยได้เข้าพบประชากรกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.3.1 ข้อมูลที่เป็นเอกสาร งานวิจัย สื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง จะใช้การวิเคราะห์สาระ
(Content Analysis) จากกลุ่มคำที่ปรากฏและนำมา
แยกแยะจัดประเภทลำดับความสำคัญ วิเคราะห์เป็นกลุ่ม
ต่างๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้อาจจัดประเด็นหลัก และประเด็น
รอง และนำประเด็นที่ได้มารวมกลุ่มหาความสัมพันธ์
ร่วมกัน

5.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธีการดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic
induction) หรือการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการสร้าง

ข้อสรุป ที่ความคำสัมภาษณ์ที่ได้จากการถอดเทป
จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลต่อด้วยการหาประเภทและ
ความหมายจากเนื้อหา

2) กำหนดประเด็นตามวัตถุประสงค์ใน
การวิจัย คือ ด้านนโยบาย หลักสูตร บุคลากร สถานที่
วัสดุครุภัณฑ์ งบประมาณ นำมาเป็นข้อมูลในเขียนแผน
ความพร้อมของการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาศิลปกรรม สาขา
ศิลปการดนตรี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

6. ผลการวิจัย

6.1 ความพร้อมในการเปิดสอน หลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขา
วิชาศิลปการดนตรี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี คือ

1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านบุคลากร 3) ด้าน สถานที่ 4)
ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ 5) ด้านงบประมาณ

6.2 ทศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา และ

ผู้ทรงคุณวุฒิ ถึงแนวทางในการเปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขา
วิชาศิลปการดนตรี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี คือ

1) ปัญหาในการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตร
ใหม่

ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาในการ
เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรใหม่ไว้ 3 ประเด็น คือ 1)
ปัญหาด้านบุคลากรเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด 2) ปัญหา
ด้านการประชาสัมพันธ์ 3) ปัญหาทางด้านงบประมาณ

2) ปัจจัยป้อนเข้า

เกณฑ์การรับสมัครและคัดเลือกนักศึกษา การ
ทดสอบทักษะของผู้เข้าเรียน จะแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ 1.
ปฏิบัติดนตรี 2. ทฤษฎีดนตรี 3. โสตทักษะ โดยให้
คะแนนทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีมากที่สุด ถ้าคะแนน
การปฏิบัติเทียบเท่ากันให้นำคะแนนรายวิชาทฤษฎี
ดนตรีและโสตทักษะมาพิจารณาเป็นลำดับถัดไป สำหรับ
ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีผู้ทรงคุณวุฒิ ได้กล่าวว่า มี
ทักษะระดับพื้นฐานก็เพียงพอ เช่น กีตาร์ไฟฟ้าสามารถ
เล่นคอร์ตในรูปแบบต่างๆ ได้ เครื่องดนตรีประเภทเป่า
สามารถบรรเลงเพลงต่างๆ ได้ในระดับหนึ่ง จำนวน
นักเรียนที่มีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน
ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงข้อคิดเห็นว่า จำนวนนักเรียน 1 ห้องเรียน

ไม่ควรต่ำกว่า 15 คน แต่ไม่ควรเกิน 20 คน โดยเฉลี่ยประเภทของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทให้มีความเหมาะสมกัน

3) การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีเอก จะต้องมีความชำนาญในระดับชำนาญ และสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดอื่นในระดับพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชิ้น ความรู้ทางด้านทฤษฎีดนตรี ควรจะอ่านโน้ตดนตรีสากลของเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ ได้

4) กระบวนการเรียนการสอน

ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงทัศนคติสำหรับทิศทาง การเรียนการสอนไว้ว่า การเรียนการสอนควรใช้บทเรียนที่นักเรียนมีความคุ้นเคย ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนรูปแบบทางดนตรีเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ผู้ทรงคุณวุฒิอีก 1 ท่าน ได้เสริมเกี่ยวกับความรู้ทางด้านวิชาชีพช่าง ในการซ่อมเครื่องดนตรีเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษานำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพได้ นอกเหนือจากการประกอบอาชีพพนักงานดนตรีเพียงอย่างเดียว

7. อภิปรายผล

ผลการศึกษาความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปการดนตรี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารและ เจ้าหน้าที่ภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี พร้อมกับสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผลการศึกษารูปได้ดังนี้

7.1 ความพร้อมในการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปการดนตรี

ในส่วนความพร้อมของสถานศึกษาในการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ สถานศึกษามีศักยภาพพอสมควร แต่ต้องมีการสำรวจปัจจัยเกื้อหนุน ต่อการเปิดหลักสูตรใหม่ในด้านอื่นๆ กล่าวคือ ความต้องการของชุมชน สถาน

ประกอบการ และตัวผู้เรียน โดยผู้บริหารได้ให้ความเชื่อมั่นต่อความต้องการของหลักสูตรภายในสังคม พร้อมทั้งยังได้แสดงทัศนคติที่มีแนวโน้มไปในทางที่ดีต่อวิชาชีพดนตรี ในด้านอื่นๆ กล่าวคือ ความต้องการของชุมชนสถานประกอบการ และตัวผู้เรียน พร้อมทั้งได้แสดงทัศนคติที่มีแนวโน้มไปในทางที่ดีต่อวิชาชีพดนตรี ด้านบุคลากร ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีได้ให้แนวทางการเหมาะสมของจำนวนครูดนตรีต่อหลักสูตร โดยให้มีครูดนตรีขั้นต่ำจำนวน 3 คน ดูแลแต่ละชั้นปี ในระยะแรกอาจเป็นครูประจำ 1 ตำแหน่ง อีก 2 ตำแหน่งให้เปิดเป็นครูพิเศษ 2 ตำแหน่ง ความชำนาญของครูแต่ละคน ให้รวมกัน 3 คน แล้วมีความชำนาญครบทุกด้าน ด้านสถานที่ จากข้อมูลที่ได้รับพบว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษากับสาขาวิชาอื่นๆ มีการใช้สถานที่อย่างเต็มจำนวนกับที่สถานศึกษามีอยู่ อย่างไรก็ตามสถานศึกษาสามารถปรับการใช้สถานที่เพื่อให้เพียงพอต่อการรองรับกับหลักสูตรใหม่ที่จะเกิดขึ้น ด้านวัสดุครุภัณฑ์ทางด้านดนตรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรีมีความพร้อมทางด้านเครื่องดนตรีอยู่พอสมควร โดยเครื่องดนตรีมีทั้งเครื่องดนตรีของวงดนตรีสมัยนิยม และเครื่องดนตรีของวงโยธวาทิต ด้านงบประมาณ งบประมาณที่สถานศึกษาได้รับ มีความตึงตัวพอสมควร สถานศึกษามีการจัดตั้งเป็นเวลานาน ทำให้วัสดุ ครุภัณฑ์เสื่อมสภาพสถานศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อซ่อมแซมอุปกรณ์

7.2 ด้านทัศนคติของผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิถึงปัจจัยที่มีส่วนในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรใหม่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7.2.1 ปัญหาในการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรใหม่

ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นปัญหาในการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรใหม่ โดยได้มีแนวทางการความคิดไว้ 3 ประเด็น คือ 1) ปัญหาด้านบุคลากรเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด 2) ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ 3) ปัญหาทางด้านงบประมาณ และกล่าวเสริมถึงปัญหาของหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีที่ได้ประสบ คือ การเรียนในภาคอาชีวศึกษา เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ วิชาชีพดนตรีมีความจำเป็นที่จะต้องประกอบการในสถานบันเทิง ด้วยวัยวุฒิของผู้เรียนที่ยังไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ ทำให้เกิดความไม่

เหมาะสมในการฝึกปฏิบัติ ปัญหาอีกส่วน คือเลขรหัสประเภทวิชาของหลักสูตร ที่จำเป็นต้องกำหนดเลขรหัสซึ่งบางรายวิชามีความซ้ำซ้อนกัน

7.2.2 ปัจจัยป้อนเข้า

เกณฑ์การรับสมัครและคัดเลือกนักศึกษา การทดสอบทักษะของผู้เข้าเรียน สามารถแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ 1. ปฏิบัติดนตรี 2. ทฤษฎีดนตรี 3. โสตทักษะ โดยให้คะแนนทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีมากที่สุด ถ้าคะแนนการปฏิบัติเทียบเท่ากันให้นำคะแนนรายวิชาทฤษฎีดนตรี และโสตทักษะมาพิจารณาเป็นลำดับถัดไป สำหรับทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี ผู้ทรงคุณวุฒิให้แนวคิดไว้ว่ามีทักษะระดับพื้นฐานก็เพียงพอ เช่น กีตาร์ไฟฟ้าสามารถเล่นคอร์ตในรูปแบบต่างๆ ได้ เครื่องดนตรีประเภทเป่าสามารถบรรเลงเพลงต่างๆ ได้ในระดับหนึ่ง ในส่วนจำนวนนักเรียนที่มีความเหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอน คือ ห้องเรียน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน ไม่ควรต่ำกว่า 15 คน แต่ไม่ควรเกิน 20 คน โดยประมาณ ประเภทของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทให้มีความเหมาะสมกัน

7.2.3 การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีเอก จะต้องมีความชำนาญในระดับชำนาญ และสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดอื่นในระดับพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชิ้น ความรู้ทางด้านทฤษฎีดนตรี ควรอ่านโน้ตดนตรีสากลของเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ ได้

7.2.4 กระบวนการเรียนการสอน

ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงทัศนคติสำหรับทิศทางการเรียนการสอนไว้ว่า การเรียนการสอนควรใช้บทเรียนที่นักเรียนมีความคุ้นเคย ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนรูปแบบทางดนตรีเปลี่ยนไปเรื่อยๆ และได้เสนอแนวทางเสริมเกี่ยวกับความรู้ทางด้านวิชาชีพช่าง ในการซ่อมเครื่องดนตรี เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษานำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพได้ นอกเหนือจากการประกอบอาชีพนักดนตรีเพียงอย่างเดียว

8. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

8.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาที่มีความพร้อมทางด้านการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปการดนตรี เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาชีพดนตรี ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

8.2 สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม อยู่แล้วควรสำรวจความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ตลาดแรงงานและสถานประกอบการเพื่อจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาศิลปการดนตรีให้ผู้เรียนเข้าสู่อาชีพตามความต้องการของสถานประกอบการ

9. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

9.1 ควรทำการวิจัยในการสำรวจความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนต่อหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาด้านการบริหารจัดการการศึกษา

9.2 ควรศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางด้านดนตรี เพื่อกำหนดคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

9.3 ควรศึกษารูปแบบการเรียนการสอนทางดนตรีในภาคการอาชีวศึกษาของต่างประเทศ เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] Chalermpon Pintong. (1999). Readiness Education in the administration the Basic Education to National Education Act. of B.E. 1999. The schools under the Office of The National Primary Education Commission. Educational Region 5. Master's thesis. Chlalongkom University. (in Thai)
- [2] Narut Suttajit. (2011). Whit Music Education and Thai Education System. Music Journal. Vol.16 No.9 : 80-85. (in Thai)

- [3] Thiti Panyain. (2008). Teaching system of Western Music Theory Instructor in Rajabhat University. Master of Arts 's thesis. Program in Music Education. Graduate School. Mahidol University (in Thai)
- [4] Pariwat Tanisaro. (2001). Universal Music Teaching Process in Polytechnic College. Master of Arts. Mahidol University. (in Thai)
- [5] Watid Noomthi. (2008). Guidelines for organizing programs in the field of industrial music technician. In the vocational Institute of Thailand. Master of Arts. Mahidol University. (in Thai)
- [6] Wantanee Poompattarakom, Warunee Chaosukhum and Intanon Boobphawan. (2010). Quality of service of Siam Music School in Bangkok. Graduate School. Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage. Vo.4 No.1 : 36. (in Thai)
- [7] Office of the Vocational Education Commission. (2013). [online]. Vocational Certificate Curriculum B.E. 2013. Fine Arts Subject. Fine Arts Program in Music. Fine Arts Book 2 Fine Arts Program in Music. [cited March 12, 2013]. Available from : <http://bsq2.vec.go.th> (in Thai)
- [8] Bureau of Vocational Education Standards and Qualification. (2012). Vocational Standard B.E. 2012. Bangkok : Radiography Field, Minburi Technical College. (in Thai)
- [9] Chales R. Hoffer. (1989). Teaching Music in The Secondary School. California : Wadsworth Publishing Company.
- [10] Kitti Bansopit. (June 2014). Director Phetchaburi Vocational College. Interview. (in Thai)
- [11] Suchart, S. (2014). Expert Level Teachers. Music Field. Bangkok : ThonBuri Poly Technic College. (in Thai)